# СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XL. Ч. 164. — Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 16 липня 1932. — VOL. XL. No. 164. Jersey City, N. J. Saturday, July 16, 1932. — THREE CENTS.


## ГУВЕР ОСТЕРІГАЄ ЕВРОПУ В СПРАВІ ВОЄННИХ ДОВГІВ

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер вислав листа до сенатора Бори, в якім висказує своє вдоволення, що европейські держави прийшли до порозуміння в справі репарацій, а разом з тим остерігає їх перед обєднанням для вимушення на Злучених Державах полекш щодо сплати воєнних довгів.

Президент подав теж до відома, що не було ніякого порозуміння між вашинґонським урядом і европейськими державами в справі Льозанських нарад.

### НЕВІРНИЙ ТОМА.

ВАШИНҐТОН. — Говоріть собі що хочете, каже сенатор Джансон, а европейські держави таки змовилися не платити далі Америці воєнних довгів в такій мірі, як вони до цього зобовязалися.

### ЩЕ НЕ ПОГОДИЛИСЯ.

ВАШИНҐТОН. — Готово знову прийти до відложення ухвали допомогового фонду, бо президент палати послів Ґарнер домагається, щоби Реконструкційна Фінансова Корпорація подавала до прилюдного відома всі ті установи чи фірми, яким будуть уділені позички. Президент Гувер противиться такому оголошуванню.

### ЛІМЕН КАНДИДАТОМ НА ҐОВЕРНОРА.

НЮ ЙОРК. — Френклин Рузвелт є за кандидатуру Лімена, дотеперішнього заступника ґовернора нюйорського стейту. Лімен вестиме також в Ню Йорку кампанію за вибір Рузвелта президентом держави.

### ВОКЕР НЕ ЗАБУВАЄ ЗА СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ.

НЮ ЙОРК.—Мейор Вокер назначив свого приватного лікаря, приятеля і товариша численних подорожей, д-ра Вилієма Шредера, головою Санітарної Комісії. Отсей „джаб" є важний на протяг 6 літ і приносить річну платню на суму $22,500 та інші вигоди, як безплатне вживання кількох автомобілів, шоферів і т. п.

Кажуть, що Вокер заіменував Шредера цілком несподівано, бо боїться, що готов уступити і тому хоче забезпечити свого приятеля на всякий випадок. Коли його питали, чому він це зробив, Вокер відповів, що мав до цього право.

Перед Шредером займав це становище Чарлз Генд, котрий зрезиґнував, бо „не міг довше стерпіти незаконного поведення голови", себто Вокера.

### ПРОТИ ВИСОКИХ ПОДАТКІВ.

ШИКАҐО. — Комітет, який репрезентує 9 найбільших торговельних американських домів, віднісся до Гувера й конґресу з меморіялом, в якім каже, що прийде в Америці до цілковитого торговельного занепаду, якщо не будуть зменшені податки, що обтяжують торговлю.

### ПОКЛИКАЛИ МАРИНАРІВ ПРОТИ ВЕТЕРАНІВ.

ВАШИНҐТОН. — До Капітолю прибули дві сотні маринарів. Ветерани, котрі облягають конґрес, щоби змусити його до ухвали виплати ветеранського бонуса, радісно їх повитали, бо не знали що їх покликано для охорони Капітолю перед ветеранами. Та прибуття маринарів викликало замішання і їх за 10 мінут відкликано на інтервенцію ґенерала Глесфорда. Виявилося, що то покликав ветеранів заступник президента Кортіс.

### ТАРИФА ПРИЧИНОЮ ПАНІКИ, КАЖЕ ГОЛ.

ШАРЛОТСВИЛ (Вест Вірджінія). — Сенатор Гол з Тенесі заатакував тарифову політику републиканської адміністрації в промові, яку виголосив у „Юніверзіти оф Вірджінія Інститут". Він казав, що Злучені Держави повели від 1920 року вузку, нездорову і самолюбну політику економічного відокремлення, яка є причиною теперішньої паніки.

### ПРОПАВ ФАРМЕРСЬКИЙ БОНУС.

ВАШИНҐТОН. — Законопроект у справі виплати фармерського бонуса перепав.

### ІТАЛІЙЦІ ПРОТИ ІТАЛІЙЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Джіролямо Валенті, редактор протифашистського часопису „Ля Стампа Лібера", віднісся телеґрафічно до конґресмена Гемилтона Фиша мол. з домаганням зарядити з рамени конґресу доходження в справі фашистської пропаґанди в Злучених Державах.

Валенті каже, що в суматосі, яка счинилася на 4 липня в Стейтен Айленд, в якій вбито одного фашиста, брали участь два італійські заступники консулів. Саме свято було влаштоване на його думку організацією фашистів, яку розвязано в 1928 р., але яка далі продовжує свою діяльність між Американцями італійського походження, наклонюючи їх до ріжних вчинків, які колідують з карним законом.

### ПОВНО ЖИДІВ НА ВСІХ ВИСОКИХ СТАНОВИЩАХ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Амерікен Гібру енд Джуіш Трибюн" подає імена 133 осіб, жидівського походження, які живуть поза Америкою і займають у ріжних краях дуже визначні становища як державні мужі, фінансисти, учені й артисти. І так Алфред Ізаакс є ґовернором Австралії, Пол Гіамс, бельґійським міністром справедливости, Маркез оф Рединг бувшим заступником короля в Індіях і т. д.

---

**ДО СОЮЗОВЦІВ В ЕЛІЗАБЕТ, ЕЛІЗАБЕТПОРТ, ЛІНДЕН, ІЗЕЛИН, РОВЕЙ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!**

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ, ЩО

## ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

:——::—— відбудуться :——::——:

**В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1932 РОКУ**

**в годині 2-гій пополудни**

**В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**

**під ч. 214-216 ФУЛТОН СТ., ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.**

**В СПРАВІ РЕФОРМИ І ЗАВДАНЬ У. Н. СОЮЗА НА БУДУЧЕ.**

Реферувати будуть: **М. Мурашко**, гол. предсідатель і **І. Каштанюк**, гол. рек. секретар.

Проситься всіх урядників і членів взяти якнайчисленійшу участь.

**Головна Канцелярія У. Н. Союза.**

---

## ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

**ВАТЕРВЛІТ, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ; ЮТИКА, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ; СИРАКЮЗ, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ; АВБУРН, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ; РАЧЕСТЕР, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ.**

Отсим повідомляється всіх Союзовців, що

## ☞ РЯД СОЮЗОВИХ ЗБОРІВ ☜

**В СПРАВІ РЕФОРМИ І ЗАВДАНЬ У. Н. СОЮЗА НА БУДУЧЕ**

**відбудеться після осьтакої черги:**

1. **У ВІВТОРОК, ДНЯ 19-ГО ЛИПНЯ, В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР,** В УКР. ГАЛИ, COR. 5th AVE. and 25th ST., WATERVLIET, N. Y.
2. **В СЕРЕДУ, ДНЯ 20-ГО ЛИПНЯ, В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР,** В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 209 FIRST STREET, UTICA, N. Y.
3. **В ЧЕТВЕР, ДНЯ 21-ГО ЛИПНЯ, В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР,** В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ, 104 WILBURN AVE., SYRACUSE, N. Y.
4. **В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 22-ГО ЛИПНЯ, В ГОДИНІ 7.30 ВВЕЧІР,** В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 134 WASHINGTON ST., AUBURN, N. Y.
5. **В СУБОТУ, ДНЯ 23-ГО ЛИПНЯ, В ГОДИНІ 7-МІЙ ВВЕЧІР,** В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 303 HUDSON AVE., ROCHESTER, N. Y.

Реферувати будуть: **М. Мурашко**, гол. предсідатель і **І. Каштанюк**, гол. рек. секретар.

Проситься всіх урядників і членів всіх повищих місцевостей взяти як найчисленнішу участь.

**Головна Канцелярія У. Н. Союза.**

---

### НОВА ЧИТАЛЬНЯ „ПРОСВІТИ".

До читалень нашого повіту прибула нова читальня „Просвіти" в Битьківчику, присілку Битькова. Основуючі Збори відбулися дня 12-го червня ц. р. на яких делеґат філії „Просвіти" з Надвірної проф. І. Зялик виголосив реферат про потребу освіти нашого народу та способи, як читальня має вести освітну працю. Усі присутні вписалися в члени читальні, та з великим зацікавленням обговорювали справу власної освіти. Тому що на присілку не було ніколи школи (її засновано перед роком), є богато неграмотних. Для того Заг. Збори рішили за всяку ціну перевести осінню і зимою курс для неграмотних.

——o——

### ЩЕ ЗНАХОДЯТЬ ҐРАНАТИ.

Четверо сільських дітей в Завою, біля Калуша найшли ґранату та почали її рорбирати. В одному моменті ґраната вибухла, наслідком чого два 9-літні хлопці згинули на місці, а два шестилітні були важко ранені. Їх відвезли до шпиталю в Калуші.

——o——

### У ПОЛЬЩІ ПОВІСИЛИ ШИКАҐОВСЬКОГО БАНДИТА.

В Каліші повішено Поляка Йосифа Баліча, який приїхав туди з Шикаґо й зорґанізував свою банду грабіжників та вбийників.

### РАВЩИНА РУХАЄТЬСЯ.

Дня 26-го травня ц. р. відбулася в Раві Руській (в „Українській Бесіді") просвітянська анкета, в якій взяло участь 27 осіб, головно представників читалень равської філії. Делеґатом від Гол. Виділу був п. Микола Дужий. На цій анкеті м. ін. рішено вибрати Комітети співпраці при читальнях, завданням яких буде: приєднувати членів для Т-ва „Просвіта", поширювати книжки серед українського громадянства, популяризувати ідею внутрішної позички Просвіті та допильнувати, щоби кожний Українець і Українка обовязково взяв у ній участь. Крім того рішено візвати українську молодь, щоби взяла активно участь в роботі на культурно-освітнім полі, врешті рішено, що виділи читалень візвуть усі інші установи у своїй місцевості, щоби вони як правні особи, а їх службовики як фізичні особи вступали в члени Просвіти та підписували для неї внутрішну позичку.

### СПОРТОВИЙ ВЕЧІР.

Дня 11-го червня ц. р. в год. 7-мій вечером відбувся заходом жіночої ґімназії „Рідної Школи" спортовий вечір, на якім учениці відтанцювали шведсько-норвежські танки, українські народні танки, маринарські танки та відспівано: Шільдбаха „Весна" і Б. Вахнянина, „Хор русалок". Вечір закінчився живим образом.

### ЧУЖИНЕЦЬКИЙ РУХ У ТУРЕЧЧИНІ.

У Туреччині вдалося піднести чужинецький рух за один рік із 5,000 на 50,000. Туреччина старається головно останніми часами вихіснувати відвідини чужинців для ратування свого білянсу.

### СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН НА ЗАМАРСТИНОВІ.

Мешканці передмістя Замарстинова були свідками страшного злочину. При вул. Річній ч. 20. мешкала родина огородника Михайла Песта. Співжиття в цій родині лишало завсігди багато до бажання. Старий Пест жив у незгоді із своїм сином Тадеем, який негодував на батька тому, що цей останній давав йому за мало грошей. В суботу вечером прийшло між ними до такої сварки, що успокоювати їх мусів постерунковий, прикликаний жінкою старого Песта. Рано в неділю, коли син по цілонічній гулянці повернув підхмелений до хати, та почав із різницьким ножем шукати за батьком. Батько заховався перед розлюченим сином у коморі. Колиж пяний син відкрив його там, нещасний почав утікати вулицями Замарстинова та не встиг далеко втічи, бо швидко гине під ножем сина. Вбивши батька молодий Пест пхнув себе ножем у живіт. У безнадійному стані відвезено його до шпиталя.

### СМЕРТЬ У ПУСТЕЛІ.

Чотирох французьких військових старшин виїхало автом із Дамаску (Сирія) до Баґдаду (Персія). Минали дні і до Баґдаду вони не приїзджали. Занепокоєні тим французькі військові власти в Сирії вислали летунські стежі, які мали би розвідатися, що сталося з пропавшим автом і його чотирма пасажирами. На шляху, що веде до Баґдаду найшла згадана стежа порожне авто, а в недалекій віддалі від нього мертве тіло одного із старшин. При старшині була записка: „вмираю зі спраги"! Інших трох старшин поки що не знайдено. Безсумніву впали вони також жертвою „сухої смерти" на безлюдному шляху.

### ВШАНУВАННЯ ПАМЯТИ ПОЛЯГЛИХ БОРЦІВ.

В Зелений Понеділок вшанувала Надвірна память своїх найкращих синів імпозантним походом в якому взяло участь, около 10 тисяч громадян Надвірної та околиці. Похід пройшов чвірками з церкви на кладовище у взірцевім порядку, якого берегла молодь-Луговики. Очевидно, що найшлася деяка кількість одиниць, яким приємніше було замішатися на хіднику з підростаючим поколінням Ізраїля, та подивляти з боку „нашу" силу. Представники українських установ несли 20 вінців, які гарно прибрав й украсив ріжноманітним квіттям „Союз Українок" в Надвірній та молодь поодиноких читалень. Свято випало дуже величаво, а така масова участь сіл як: Тарновиці лісної, Назавізова, Битькова, Битьківчина, Молодькова, Фитькова, Гвоада і других вказує, що любов наша до наших найкращих синів, та їх ідеалів не маліє але росте з року на рік.

## МОЛОТОВ СТВЕРДЖУЄ РУЇНУ ХЛІБОРОБСТВА НА УКРАЇНІ

**БУДУЮЧИ ФАБРИКИ Й ЗАВОДИ, ЯКІ ТЕПЕР НЕ ПРАЦЮЮТЬ, БОЛЬШЕВИКИ ЗРУЙНУВАЛИ ОСНОВУ ЕКОНОМІЧНОГО ЖИТТЯ НА УКРАЇНІ — ХЛІБОРОБСТВО.**

МОСКВА (СССР). — На конференції комуністичної партії в Харкові премієр-міністер російського комуністичного уряду Молотов критикував комуністів на Україні за те, що вони звернули всю свою увагу на індустріялізацію, а задебали хліборобство. Між тим хліборобство на Україні має величезне значіння не лише для самої України, але й для цілої радянської Росії.

Молотов сконстатував, що вже багато районів на Україні голодує, а стан з харчовим забезпеченням населення все погіршується. Скорої направи годі чекати, бо на Україні лишилося облогом 10 міліонів акрів землі незасіяної на цей рік. Молотов ствердив, що комуністи на Україні накладали по кілька разів збіжеві податки на населення й стягали їх так довго, поки не забрали в хліборобів усе, що вони мали.

Молотов тепер закликає комуністів узятися за направу відносин на Україні, щоб ізза тяжкого стану населення не давати притоки „ворогам радянської влади" вести пропаґанду проти неї, як в самій Росії так і за кордоном. Тому поліпшення хліборобства на Україні має не лише економічне, але й політичне значіння, як твердить Молотов.

Жидівське населення кольоній та ріжних кооперативних і артільних господарств кидає свої господарства ізза неможливости дістати хліба й переходить до міст. Там бувші хлібороби Жиди дістають робітничі картки, які дають їм можливість купувати хліб з радянських державних крамниць.

### НІМЕЧЧИНУ ОБДУРИЛИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Минув лише тиждень, як підписано льозанську умову по репараціям, а в Німеччині вже наступило велике незадоволення з неї. Як тепер виявляється німецька делеґація нічого не знала про таємну умову між Францією та Анґлією („джентельменська умова), що до ратифікації льозанської угоди лише після того, як буде уладжена справа міжнародніх боргів. Ця умова цілком міняє справу порозуміння в Льозанні.

Тепер націоналісти Гітлера здобувають все більше сили, бо мають добрі козирі, щоб ними бити уряд фон Папена підчас передвиборчої аґітації до пармяменту.

### ФРАНЦІЯ Й АНҐЛІЯ ВЖЕ СВАРЯТЬСЯ.

ЛОНДОН (Анґлія). — В той час, як премієр Франції Еріо заявляє офіційно в парляменті та в фінансовій парляментарній комісії, що „джентельменська угода" тичиться голово воєнних боргів Франції та Анґлії супроти Америки, анґлійський премієр Мек Донелд і канцлер державної скарбниці Чемберлейн заявляють, що ця угода тичиться лише справ европейських. На думку Анґлійців вона нічого не має спільного з боргами Америці.

Ізза таких основних розбіжностей у поглядах двох урядів довелося опублікувати цю таємну умову та дати з обох сторін „вичерпаючі" пояснення, але це справи не вияснило. Таке розходження в поглядах Франції та Анґлії може привести до повного уневажнення цілої льозанської конференції й тоді доведеться скликати нову конференцію.

### ІТАЛІЯ Й БЕЛЬҐІЯ ПРИСТАЛИ ДО СПІЛКИ.

ПАРИЖ (Франція). — Не зважаючи на різке розходження в трактуванню „джентельменської умови", що до европейських боргів Европи Америці, яке істнує між Францією та Анґлією, Бельґія та Італія поспішила заявити свою згоду приступити також до тієї умови. Таким чином утворюється почвірна антанта держав, які творили її в часі Великої Війни.

Та годі сказати, чи ця антанта буде мати, якесь практичне значіння, коли головні основноположники її Анґлія та Франція не прийдуть до стислого порозуміння й не всунуть геть розбіжности в своїх поглядах, що до становища супроти Злучених Держав.

### ДЕ ВАЛЕРА ІДЕ ДО ЛОНДОНУ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Після довшої наради премієра міністра Мек Донелда та ще деяких членів уряду з представником ірляндської Партії Праці Нортоном виявилося, що Де Валера негайно має приїхати до Ландону для переговорів з Мек Донелдом у справі Англо-Ірляндських непорозумінь. Нортон має вже готовий плян порозуміння двох урядів, але нікому про нього нічого не говорить. Як тільки порозуміння наступить, анґлійський уряд може негайно знести високе мито на ірляндський довіз в Анґлію, яке встановлено лише, як примусовий засіб для стягнення грошей, які повинна Ірляндії платити щорічно Анґлії за землі, конфісковані в Анґлійців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

| SUBSCRIPTION RATES: | | ПЕРЕДПЛАТА: | |
|---|---|---|---|
| Three cents a copy | | Поодиноке число три центи. | |
| One year | $ 7.00 | На рік | $ 7.00 |
| Six months | $ 3.75 | На пів року | $ 3.75 |
| Three months | $ 2.00 | На три місяці | $ 2.00 |
| Foreign and Jersey City Rates: | | В Джерзи Сиґі і Заграницею: | |
| One year | $10.00 | На рік | $10.00 |
| Six months | $ 5.00 | На пів року | $ 5.00 |
| Three months | $ 2.75 | На три місяці | $ 2.75 |

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.


# ФОНД БОРОТЬБИ З БЕЗРОБІТТЯМ

Можна надіятися, що заки конґрес буде відрочений, а посли і сенатори розійдуться на вакації, проєкти ліквідації безробіття стануть законом. Маємо тут на думці головно цей допомоговий проєкт, який призначує на це понад два біліони долярів.

Яка з тої допомоги буде дійсна користь, покаже будучність. Тут треба зазначити, що та акція завдячує своє істнування головно сенаторови Ваґнерови, демократови з Ню Йорку, котрий перший повів уперту, постійну кампанію за допомогу і обезпечення безробітних і за ліквідацію безробіття. До цього проєкту теперішня адміністрація довго не прикладала ніякої ваги, а доперва пізніше взялася вигладжувати його на свій лад і представила свій допомоговий проєкт. Через те справа проволікалася.

Але не можна вже тепер винувати президента Гувера за заложення вета, коли конґрес заявився за такий допомоговий закон, який дає змогу уділяти позичку кождій особі, як це запропонував Ґарнер, президент палати послів. Цей проєкт виглядає дуже гарно, людяно й демократично, але на ділі є звичайною демаґоґією. Бож Ґарнер добре знає, що в теперішних обставинах, бідний і дійсно потребуючий чоловік і так позички не добився би. А, як це слушно підносить Гувер, Реконструкційна фінансова Корпорація, яка мала би занятися уділюванням позичок, перемінилася би в новий бюрократичний апарат з тисячами урядовців, шпіонів і ґрефтярів. І це була би, подібно як за прогибіції, нова нагода для збільшення ряду хабарників. Дотого призначена на евентуальні позички сума в порівнанню з числом потребуючих є дуже мала. І президент Гувер зробив добре, що заветував проєкт Ґарнера, бо цей проєкт, хоч як гарно він звучить, не був би приніс ніякої допомоги потребуючим, а тільки збільшив би скандали і деморалізацію.

Допомоговий фонд, у такій формі як він ухвалений, принесе якусь поміч стейтам і містам у боротьбі з безробіттям, бо уможливить їм виконування плянів публичної розбудови. Фонд цей дасть допомогу позамиканим банкам. А коли публично оголошуватимуть назви банків, то можливо, що скористають з допомоги і менші банкові інституції. І кілька сот тисяч робітників дістане роботу. Та те все, це є капля в морі в порівнанню з дійсними вимогами кризи.

С. Н.

# ПРАГА В СВЯТОЧНОМУ НАСТРОЮ

**(Допис із Чехословаччини).**

З дня 12. червня столиця Чехословаччини, й без того досить грімка й шумна, наповнюється все більше людським гомоном, рухом, гуркотом. Почалися дні Сокільського здвигу. На величезному новозбудованому стадіоні на Страгівській шпилі, з якого широко й далеко видно ціле місто Прагу, щодня відбуваються вправи соколів і сокілок. На вулицях і площах Праги всюди бачите мальовничі убрання, чуєте веселий дзвінкий сміх чеської молоді, що зїхалася з усієї Чехословаччини та зза кордону на цей „злет соколів". Вулиці „золотої Праги" прикрашені чеськими національними прапорами, живими цвітами, на бальконах висять килими.

Чеський нарід святкує девятий зїзд соколів. В історії відродження чеського народу організація соколів грала величезну ролю. Ідею й навіть назву руханкової організації „Сокіл" Чехи позичили від Німців. Але під керівництвом своїх провідників Фіґнера та особливо Мирослава Тирша, Чехи розвинули свою організацію „Сокіл" так успішно, що перевищили й випередили Німців. „Сокіл" повстав і зріс завдяки жертвенности й самодіяльности найширших мас чеського народу. Якраз в цім році минуло 100 літ з дня народження Тирша, а тому й цей девятий здвиг „Сокола" є ювилейний. „Сокіл дав чеському народови те, чого, на жаль, не маємо ще й досі ми, Українці: орґанізованість, єдність, дисциплінованість. „В здоровому тілі здоровий дух", — казали старовинні Римляни. Роля руханкової орґанізації полягає не тільки в тім, що людина міцніє тілом. Ґімнастичні орґанізовані вправи привчають людей до товариського життя, до солідарности, до порозуміння.

**Чехи стають членами руханкових орґанізацій майже від колиски. І тому, як настали полії світової війни, то чеський народ мав зразу готове військо для боротьби за незалежність:** це були соколи. Теперішній президент Чехословаччини Масарик оповідає в своїх споминах, що перші гроші на політичну діяльність за кордоном він дістав від Сокільської орґанізації.

Головні вправи зїзду „Сокола" призначено на 4—6 липня.

Але вже з середини червня відбуваються підготовні вправи соколів у Празі. Сотки тисяч глядачів ходять на стадіон. Що-неділі й що-свята відбуваються походи тисячних мас сокільської молоді вулицями Праги. Сокільський привіт „наздар" розлягається уквітчаними вулицями чеської столиці.

Те, що доводиться бачити на вправах у стадіоні, перевищує здібність людської уяви. На величезній площі стадіону соколи в масі творять незабутню гармонію фарб — червоних, синіх, білих. З кожним рухом многотисянної дисциплінованої маси в одну мить міняється образ і колір, під промінням ясного сонця. **Музика фарб,** так можна назвати це видовище, від якого у глядача німіє язик і холоне серце від несподіванки, здивування й захоплення. Оплески глядачів, що розлягаються далеко як шум зливи, гра національного чеського гимну, дружний вигук, учасників — соколів „власті здар" (батьківщині успіх) — все це пролітає в гарячому повітрі сонячного дня як блискавка.

І мимоволі на чужому святі вільного народа Українець звертає свою думку до рідного, поневоленого краю. Яка ріжниця! Тут веселий сміх, радісний гомін тисяч і тисяч молоді, добродушне задоволення на обличчах старших... а у нас? Голод і неволя, плач і скрегот зубів.

Тут в почесній льожі при звуках національного гимну встає висока постать, в білій одежі, чеського президента і як буря летять йому назустріч привіти з тисяч надхнених грудей а у нас? **Робітники й селяни на схід від Збруча мусять посилати в Мокву прохання, щоб швидче збирала податки з України, а на захід від Збруча й Дністра панська нагайка гуляє по виснаженій спині українського трудівника.** Ні, тяжко невільникові бути на бенкеті вільного народа!

**Також українські соколи беруть участь у сокільському „злеті" в Празі.** Небагато їх, все це еміґранти, що їх доля закинула в Чехословаччину. Хоч „Сокіл" чеський стоїть під значним виїмком націонал-демократів, які хотілиб Українців змішати з Росіянами, але є в „Соколі" тепер і інші погляди.

Про інші справи, звязані з зїздом „Сокола", напишу іншим разом. Але тут треба зазначити одну прикру пригоду, що сталася в Празі з одним Українцем і наробила чимало неприємностей Українцям і Чехам. **Випадок цей, ніби шкільний приклад, як не треба поводитись Українцеві на чужині.** Молодий Українець, що скінчив чеський університет, з невідомих причин випив пива більше, як треба. Іде собі молодий доктор природних наук вулицею Праги, поряд з ним молода панна. Бачуть вони, що люди на вулиці несуть у руках паперові чеські прапорці. Панна теж хотілаб мати прапорець. Д-р Г. це довго думавши, бере два прапорці з уквітчаних дверей, один дає з поклоном панні, другий лишає у себе. Але цю штуку побачили люди, покликали поліціянта. Мусів підпилий доктор мандрувати під арешт. „За зганьблення національного прапора" сидить 14 днів у вязниці, а далі має виїхати з Чехословаччини... Частина чеської преси, ворожа до Українців, підняла крик: мовляв, це другий Ґорґулов! Правда, він не вбив ще нікого, але міг би вбити... й так далі.

Для молодого „мокрого" доктора та інших йому подібних це наука: не треба пити. А як уже напився над міру, то не треба пяному виходити на вулицю. Бо від цього не придбаєш слави ні собі ні чести українському імени.

**Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!**

# ВЕЛИКИЙ ЗДВИГ НАРОДНЬОГО ДУХА

## ЗЕЛЕНІ СВЯТА У ЛЬВОВІ

Після недавного величавого рідношкільного Свята Молоді, присвяченого грядучому поколінню, Зелені Свята принесли знову великий здвиг патріотичних почувань українського громадянства у Львові, присвяченого тим, що відійшли. Здвиг тим торжественніший, бо звязаний свіжою памятю з найбільшим істричним моментом останньої доби. Українське громадянство ходило зложили поклін тим, що спочили на обох львівських цвинтарях, полягши за найвищий ідеал нації. На могилах борців обєдналася невміруща і невгнута душа народу одним спогадом про минуле й одним хотінням щодо майбутнього.

Була виїмкова, як на теперішні часи, гарна погода, коли першого дня Зелених Свят, між 3 і 4 год. пополудні розвинувся на вул. Янвіській згідно з установленим пляном величезний похід. Чоло його доходило вже до цвинтарних воріт, а кінцеві ґрупи все ще чекали своєї черги в бічних вулицях, що виходять з Єзуїтського городу на вул. Казимірівську. Ціла Янівська вулиця заповнилася по береги нестримною течією густої людської маси, перетканої і вимережаної прегарними красками вінків, синьожовтих і червоних лент, що маяли в повітрі і з вінків і з прапорів і церковних хоругов, до чого прилучувалися золотисті, червоні й фіолетові ризи духовенства, живописні народні строї дівчат і ріжнокольорові одяги жіноцтва. І плила ця течія при звуках хорів, то орхестри, то церковних давніочків, то релігійних співів. Враження, яке на довгі часи западає в глибину душі.

Не могучи покищо зеленосвяточного походу сфільмувати, мусимо вдоволитися побіжним вичисленням поодиноких ґруп. Отже на самому переді несли 57 вінків від ріжних установ, організацій, шкіл, тощо. Вінки із зелені та живих квітів, але між ними багато тернових. На синьо-жовтих або червоних лентах відповідні написи („борцям за волю" і т. п.). Опісля довгі ряди старшої молоді, вищих і середніх шкіл, дальше всі народні школи, дівчата в народніх одягах, багато вінків, ще більше китиць свіжих квітів. Сердешні маленькі дівчатка й хлопята двигали цілі снопи квітів, щоби зложити їх на дорогих могилах. Дальше дівочі школи (ґімназії й семинарії), знову вінки, між ними один чудовий із самих блаватів, прапори, хор „Бандурист", знову дівочі школи, хор „Сурма", дальше прапори ріжних товариств, за ними Міщанське Братство, Т-во „Зоря", бувші старшини УГА, посли, представники ріжних інституцій, представниці жіноцтва і довгі ряди громадянства. Вкінці безконечний ряд церковних процесій з брацтвами і духовенством зі всіх міських і передміських парохій, між ними хор читальні із Замарстинова і хор питомців духовної семинарії. В цілому поході, що заняв середину вулиці й оба хідники, взяло участь до 10 тисяч народу, не числячи тих мас, що іншими вулицями прибули просто на цвинтар. Весь цвинтар і довколишні узгіря були переповнені людьми.

Увага всего того народу була спрямована на окр. чотирокутник з могилами стрільців УГА. Тут під високим хрестом, наложеним терновими вінками, Впреосв. єпископ Ів. Бучко відправив в окруженні численного духовенства панахиду, після чого о. Каштанюк виголосив гарну патріотичну промову. Співали сполучені хори, а крім того „Вічная память" відспівав окремний мішаний хор. Були теж молитви на окремих могилах, военних і приватних, між іншим на могилі Басарабової.

Перший раз цього року приходиться записати інцидент з поліцією. Біля будинку залізничої дирекції (ріг вул. Міцкевича і Зиґмунтівської) поліція відобрала терновий вінок від III. Сокола, а тих, що його несли арештувала (опісля мабуть пустила), хоч таких тернових вінків принесли на цвинтар багато.

На розі вул. Красіцьких і Городецької поліція хотіла відобрати другий терновий вінок, що несла процесія з Богданівки. Жінки станули в обороні вінка, а тоді один кінний поліцай вїхав конем між нарід, бючи шаблею довкола, а піші поліцаї почали бити нарід кулаками, а навіть баґнетами. Скалічені баґнетами є Стефанія Королишин, 12-літній хлопець Олійник і інші люди з Богданівки. Для докладности зазначуємо, що Стефанишинову скалічив баґнетом пшодовнік ч. 48; він бив теж інші жінки та діти. Помагали йому відбирати вінок поліцаї ч. 537 і ч. 1087. Остаточно вінок розірвали на кусники. Підчас того відбирання повстав страшний крик, перестрашені діти покидали хоругви, а навіть одна церковна ікона впала на землю.

Третій інцидент. На вул. Янівській біля костела св. Анни два цивільні „стшельци" з крісами на раменах увійшли в ряди походу і провокуючи Українців, викликали збіговище. З трудом удалося цю провокацію зліквідувати мирно.

На Янівському цвинтарі було яких 50 поліцаїв і безліч тайних аґентів. Після панахиди над могилою Басарабової поліція арештувала Івана Яроша з Богданівки і відставила до комісаря в сторожівці, але після списання протоколу, його випустили.

В понеділок, другого дня Зелених Свят, відбувся подібний похід на Личаківський цвинтар, де між іншими спочивають українські вояки з листопадових боїв 1918 р. Панахиду правив о. мітрат Базюк, пориваючу патріотичну промову виголосив о. пралат Куницький. Народу було більше ніж торік. Цим разом поліція не робила перешкод і всюди правилося та співалося спокійно.

(„Діло").

**Гріш, що даш на рідні школи,**
**Не пропащий гріш ніколи.**
**Вернеться, зросте він згодом**
**В міліони між народом.**

**А віддасть його Вкраїні**
**Молоде те покоління,**
**Що у рідній вчилось школі**
**Добувати долі-волі.**

**Даймо змогу „Рідній Школі" в Старому Краю наладнати широку постійну мережу станиць рідного національного виховання на українських землях.**

## КОНЦЕРТ С. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ У СТАНИСЛАВОВІ.

Дня 12-го червня відбувся концерт Сальомеї Крушельницької, знаної української співачки, і молодої піяністки Наді Біленької. Простора саля Сокола була виповнена добірною публикою. П. Сальомея Крушельницька і цей раз очарувала всіх своїм чудовим голосом, а своєю інтерпретацією українських народніх пісень викликала ентузіязм у зібраних. Акомпанював знаний композитор д-р Н. Нижанківський. П-ні Надя Біленька, виступаючи перший рар у Станиславові, збирала за свою гарну гру рясні оплески. Чистий дохід з цього свята призначено на голодуючих Гуцулів.

Дж. Джаноні.

# ВІЗНИК.

Самітною провінціональною дорогою, повною куряви або леду та болота, розмоклого від осінних дощів і засипаною жовтим, сухим листям переходив двічи денно юнак із шматком хліба під пахою та солодкою надією у серці.

Охайно зодягнений та обутий, поспішає в соломянім пожовклім капелюсі, зимою в облізлій шапці, все в тих самих, зношених черевиках, кілька разів підшиваних. Іде пішки своїх вісімнацять кільометрів сюди й вісімнацять кільометрів назад щодня крім неділі.

Правда переїздив і поїзд головним шляхом, сопів і свистав. Та не на його кишеню була ця залізна потвора, що мчалася попри нього, окутувала його хмарою диму та щезала там далеко у безконечній рівнині.

Бідна була його кишеня: було в ній чотири-пять ґудзиків, ножик і медалик із святим Йосифом, який йому перед смертю дала йому бабуся.

Часом, одначе рідко, ніс з собою фляшку розпущеного водою вина. Воно йому над усе добре служило в днях літньої спеки, щоби лекше проковтнути сухий шматок хліба та кілька недігнилих овочів, які дешево купив на базарі.

Юнак учився співу. А ходив з одного села у місто до вчителя, який безплатно вчив його, бо сподівався в будучині успіхів від його голосу, що не раз гомонів серед куп каміння, де він пильно працював у свого батька.

Успіхами молодого тенора раділа його вбога родина та його сільський вчитель, який сподівався нагороди котрогось недалекого дня, коли його ученик покінчить науку та буде славний у своїм мистецтві.

А досі була лише жура й нужда. Тяженька жура й гірка біда, та юнак мовчки переносив її, виставляв на велику спокусу свої душевні й фізичні сили.

Часто юнак по дорозі стрічав одного візника. Цей відступав юнакови трохи місця на вязці соломи на візку.

Візник, людина, що привикла до трудів і негоди, був твердий а часом і страшний для тих, хто на волосок торкнув би його якнебудь. Одначе на дні душі був добряга. Ба, якийнебудь тягар був на возі та яка непривітна пора, коли дорога була повнісінька болота, а кінь ледви-ледви тягнув тяжкий візок — усе було місце для молодого співака.

Коли була непогода, візник загорнувся у гуньку, а юнакови дав свою зелену парасолю, щоб, оба однаково закрилися від вітру чи дощу. Ніколи майже не балакали. Дідусь час від часу крикнув на коня, або в свіжі й гарні ранки підспівував собі півголосом якусь пісоньку, а юнак думав над своєю будучиною.

Деколи так розмовляли:

— Коли вже співатимеш, я прийду послухати тебе...

— Сподіюся. Для вас усе буде вільний та безплатний вступ і місце в першому почесному ряді... Та чи ви дійсно прийдете?

— Чомуж би ні?

І що іншого не говорили.

Аж одного гарного дня молодого співака не бачили. Візник з своїм візком чекав на нього кілька днів з ряду, приготовив звичайне місце на вязці соломи, та даремно. Тай мало-помалу призабув про те.

Роки минали, аж одного дня прийшли з міста у село вістки, що молодий тенор співає в Америці з великим успіхом і великим щастям.

Візник був гордий з того всього й коли говорив про того юнака, сяли йому очи, бо вкінці і трохи прислужився в тому всьому... таж він рано й вечором возив цілі три роки того юнака до міста й назад, як ходив на науку.

— Колиб він був моїм сином, я не міг би більше вчинити для нього... а подумати... — кінчив зі смутком на душі — що більше не побачу його...

Небаром розійшлася чутка, що молодий тенор у повороті з Америки співатиме в недалекому місті.

Чутка справдилася.

Кілька вечорів ішло більше людей зі села, щоби почути його та верталися дуже вдрадувані, що їх село дало театрови такого славного чоловіка.

І візник хотів також відвідати його.

Йому сказали, де й як напевно стріне того юнака й одного ранку вибрався він пішки до міста. По дорозі вчився напамять тих кілька слів, що їх хотів сказати.

Зробив добрих три години ходу до міста. Колиж станув перед великим готелем, стали у нього дрижати коліна й серце сильніше забилося. Та він додав собі відваги, ввійшов великими скляними дверима у сіни, де все вилискувалося від лямп і хрусталів.

— Що бажаєте? — спиталися його.

— Я хотів би... я хотів би... — пролепетав дідусь і не міг знайти слів, щоби говорити далі.

— Кого бажаєте? Скажіть же, добрий чоловіче.

— Я хотів би бачити пана тенора.

— А кого маю зголосити?

— Що кажете?

— Хочу знати, як ви називаєтеся.

— А... Паскале Серафіні.

Готелевий відійшов у кімнату, де знатна дружина поклонників уладила чайний вечір славному тенорови.

— Пане, за вас допитується якийсь чоловік. Якийсь... Паскале Серафіні.

— Серафіні... Серафіні... такого чоловіка я ніколи не бачив і не чув про нього. Зрештою, коли так дуже потребує мене, хай хвилиночку зажде.

Коли оба знайшлися лице в лице, настала хвилина якоїсь непевности й мовчанка. І одягом і поставою оба вони дуже ріжнилися. Співак був молодий, чепурний, гарно зодягнений від ніг до голови. Візник був старенький зодягнений вбого.

— Хто ви, добродію? — спитав тенор майже невдоволено.

— Ви вже не пізнаєте мене?

— Направду не знаю...

— Не пригадуєте собі — говорив далі дідусь збентежено — того візника з камінелому в Вальоне, який що дня возив вас до школи та який...

— То ви? Бідні ви! Та скажіть мені, маєте ви все ще того доброго, терпеливого коня?

— Ні... ні, пане... здох...

— А щож тепер робите?

— Товчу камінь.

— Товчете камінь? Ні, це не для вас, ви на це не заслужили. Ви були добрі для мене. Я хочу відвдячитися вам. Ось візьміть, купіть знову коня, а коли вам що буде треба, все матимете в мені доброго приятеля. До побачення.

В очах обох показалися сльози. Один, що вернувся у кімнату з зачервонілими очима, жалівся на перестуду; другий стинув у руці дві тисячки, йому здавалося, що то сон.

**В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА",**

# ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

## ГАЧАТА.

В одному невеличкому канадійському містечку, у старої Жидівки-шторнички на подвір'ю, сидять собі на своїх возах наші українські фармері й полуденкують: смачний фермерський хлібець жують, чосником закусують та гуторять собі то про це, то про те, а найбільше про ціни фермерських продуктів.

І як вони собі так у гурті балакають, нараз зявляється між ними один молодий фармер і кричить на ввесь голос: Гей, панове ґазди, скажу вам новину. У кого є гачи, то може зробити добрий бизнес. Щойно один наш фармер продав Анґлікови малі гачата аж за триста долярів!

„Аґі, ікис дурний, сам не знає, що плете. Та бо на якого рогатого дітька Енґликови ґаздейські гачи здалися", — каже ніби сам до себе один фармер, що сидів на мішкови бараболь, курив з люльки й плював на всі боки.

„Та ви не гніть нам тут ніяких бомків, чей, але говорім до речи" — відзивається вже старий собі, поважний фармер.

„Але бігме, ну, що не брешу, абим так здоров, лиш послухайте, як це було:

Бачите, я продав нині ось тому готельникови там на розі кілька дозенів яєць, тай при тім зайшов до готелю випити склянку пива. Дивлюся, а біля бари стоять собі два Лемки, із тих, знаєте, що то на Отерберку сидять і пють пиво. Каже один до другого: Знаєте, куме, а я вже ті мої малі гачата продав. Прийшов Анґлік аж зі Саскачевану, заплатив триста долярів і ані не торгувався, так йому сподобалися. Я слухаю й вухам своїм не вірю. Гачата за 300 долярів! Та коби то хоч гачи були, а то чуєте, малі гачата. Аґі, думаю собі, хоч би навіть зі золота були, то й так би стільки не вартували.

„А чомуж ви не довідались від того Лемка дещо більше за ті гачата" — питаються вже зацікавлені фармері.

„А може то не гачата, а щось іншого; ви мабуть переслухались" — каже один фармер.

Та що ви думаєте, що я глухий, чи що. Я добре чув. Гачата й вже. А з тим Лемком я не дуже то мав охоту зачепатися. То, кажу вам, якась біда не Лемко. Я його вже добре знаю. Торік я був на весіллю у того Федя великого, що за озером сидить, знаєте того Бабінецького, що то Кривенького Василя Ганку тримає. Та й той Лелко там був і якраз тоді сидів біля мене за столом. І якось так, знаєте, говорив, що ні то по польськи, ні то по нашому. Та я кажу до него: А ви видко Поляк будете, бо чую по вашій бесіді.

Мой, як він тоді не висяде на мене! Хто Поляк, я Поляк?! Та як ти мене будеш Поляком звати то я ... чекайте же, як то він по лемківськи казав? аґа, вже знаю, як тобі, каже раз дам по тій твоїй папулі, то ті дораз вшитки кевци повискакують! Ти мазуре немирований, ти! Як я виджу, то ви тут всі Поляки мусите бути, бо що слово то у вас тільки „дзінкує" та „проше", замісць будь ласка й Бог заплать.

І наклав же він нам наклав, як той казав — повну шапку. І, знаєте, нікого не боявся, хоч тільки сам був між нами. Таж ми би його були рознесли, як би на то прийшло. А були тоді між нами й деякі хлопці з Пустого Івання, то аж ті були би йому справили весілля! Ви собі не ґадайте!

Але господар дому, вважаєте, шануючи його особу як гостя, не допустив до того.

Та й ми потім вже всі зачали його перепрашати, щоб не гнівався, але нічого не помогло — не дався упросити й таки зараз забрався від нас геть. Е, то, кажу вам завзятий Лемко! А вже найбільше його то погнівало, що ми його за Поляка мали.

„Та він не брехав, не, а таки правду казав" — обізвався один вже старенький, всіми поважаний фармер зпід горів.

І тоді зараз зараз почалась між фармерами суперечка, а навіть до сварки вже приходило, бо декотрі фармери, тверді католики, образились, що буцім то їм той твердий Лемко папу римського нарушив. Але один фармер каже: Е, що там будемо сваритися. Думаймо про важнішу справу, бо за гачі можнаб добрі гроші взяти. І тут гачи взяли верх.

А треба знати, що майже в кождого фармера валялись десь там на стриху, чи в шпіхлірі старокраєві гачи, та не один собі думав, чи справді не був би з того деякий бизнес. Хто це може знати?

І булоб все добре тільки не були певні того, чи ті гачата, що Лемко спродав Анґлікови були справдішні гачи, чи може щось іншого, бо вже знали, що лемківський говір в дечому ріжниться від загально-української мови.

А тут не було в кого спитатись, бо ті Лемки, що були в готелі, вже десь відїхали.

„А я знаю, в кого можна буде довідатись" — відзивається один молодий парубок. „Тут є нині у місті один професор, а він є також правдивий Лемко, й я його недавно бачив, як ішов на почту, то я думаю, що можна би його запитатись".

„Аякже, Грициню, ти маєш правду. Ану, синцю — гукнули майже всі — біжи живо за професором і запитайся його, як воно є".

І не минуло навіть десять мінут, а триць вже є назад і кричить: „Гей, слухайте, вуйки, знаєте, що по лемківськи значить гачата? Це лошаки! А те, що ми називаємо гачи, то по їхньому холошні, а гачата — холошнята".

І так, пропала вся надія на гачи. Фармери лиш очі витріщили один на одного. А що вже в них тоді на „язиці" було, то ліпше й не казати. Досить, що чимскорше опорожнили жидівське подвіре й відразу Цей за бараболю, а той знов за чосник, яйця й цибулю, й так розійшлися всі по місті, тут і там кождий по своїм ділам.

Остався тільки один, той, що сидів на бараболях і курив люльку. В него також були гачи, добре заховані, бо майже цілком нові. І він, винявши люльку з рота та плюнувши здорово, каже з тихонька сам до себе: Трясця би його побила, що я сі голови наломав, що це таке? А то лошаки, лошаки!

**Денис Пирч.**

P. S. Одна з головних причин, що Лемки сторонять від інших Українців, це те, що їх ріжнить мова. Тай декотрі краяни не розумно поступають, що насміваються із лемківського говору й тому Лемки не чують себе між ними як свої.

**Д. П.**



# МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

**за червень 1932 року.**

### ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ:

**Тов. ім. „Січинського", від. 393, злучилося з Бр. „св. Николая", від. 341, створивши спільно одно Тов. „Український Народний Союз, від. 341", в Клівленд, Огайо.**

### НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 45. Карнав Анна.
В. 85. Оптульська Марія.
В. 130. Одинський Дмитро.
В. 137. Колодруб Стефан, Вересюк Михайло.
В. 220. Кіселик Анна.
В. 234. Кобран Анна.
В. 276. Музика Ольга, Музика Іван.
В. 361. Евах Розалія, Боднар Михайло.
В. 377. Фідик Анастасія.
В. 390. Пеленський Микола.

### ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Захарищ Мойсей.
В. 8. Вержховський Ігнатій, Михальчик Марія.
В. 10. Докля Андрій, Докля Юлія.
В. 20. Годованський Петро, Буджол Григорій.
В. 28. Грушевський Іван.
В. 34. Тужинський Теодор.
В. 41. Ропицька Параска.
В. 47. Воджицька Анна, Газин Анна, Рачук Марія.
В. 59. Строга Марія, Строгий Петро, Строгий Михайло.
В. 64. Куниш Лев.
В. 67. Кушпінський Василь.
В. 78. Финяк Яків, Бордун Семен, Геленда Стефан, Іздепський Іван.
В. 95. Мич Теодор, Мич Василь, Мич Михайло.
В. 110. Блавуцяк Андрій.
В. 112. Бревка Ева, Іванчук Софія.
В. 113. Філовят Михайло, Кравц Семен.
В. 121. Бойко Іван, Мороз Онисько.
В. 126. Войтко Михайло, Низьолик Антін, Цицик Софія.
В. 127. Качор Лука.
В. 130. Шагай Теодор.
В. 135. Матушевська Параска, Матушевський Іван, Матерна Йосиф, Столиця Олекса, Оріховський Дмитро.
В. 154. Кевич Марія.
В. 159. Ткачук Анна, Ткачук Петро.
В. 161. Криса Іван, Криса Марія.
В. 164. Іванина Катерина.
В. 183. Фариняк Михайло, Патроник Михайло, Криц Василь, Іванюта Іван.
В. 187. Вичимишин Іван.
В. 193. Гналь Марія, Виняж Марія, Виняж Іван, Дзюрняк Стефан.
В. 210. Завадовський Стефан.
В. 218. Білинят Федор, Білинят Марія.
В. 219. Якимів Дмитро.
В. 222. Шипінька Михайло, Шипінька Ксеня.
В. 229. Гоменчук Паранька, Гоменчук Ілько, Люлик Пелягія, Славський Антін, Гарасим Евгенія, Гарасим Петро, Гарасим Анна, Буч Іван, Буч Федор, Яцинська Корнеля, Яцинський Казимир, Федюк Федор, Литвак Карп, Литвак Франка, Гайдучак Параска, Дубій Анна, Дубій Василь, Кость Анна, Кость Іван, Кость Михайло.
В. 230. Грай Михайло, Присташ Христина.
В. 239. Дешовій Іван.
В. 241. Лотоцька Анна, Лотоцький Микола, Щенгор Стах, Щенгор Явдоха.
В. 242. Оленич Семен, Оленич Ева.
В. 266. Бодак Данило, Михальчишин Іван, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 267. Хоптяний Іван.
В. 274. Пипяк Василь.
В. 276. Карасик Марія, Карасик Кароліна, Яворська Анна, Хлопек Олекса.
В. 280. Куцій Семен, Куцій Анна.
В. 300. Коцюба Йосифа, Клим Микола, Липка Михайло, Липка Олена.
В. 301. Думанчук Анна, Думанчук Лука.
В. 303. Смоляк Софія, Мадай Марія, Бурик Катерина, Одоннел Катерина.
В. 304. Костецький Михайло.
В. 321. Лев Агафія, Лісовський Микола.
В. 322. Банит Юлія.
В. 326. Ціздак Петро, Мечніковський Франко.
В. 330. Коротницька Катерина.
В. 338. Вовчко Петро, Вовчко Кульчицька Домініка, Попель Микола, Гладиш Семен, Милян Стефан.
В. 342. Баюс Стефан, Гінда Петро.
В. 345. Димяник Василь.
В. 352. Баран Юлія.
В. 363. Гумень Андрій.
В. 364. Біда Михайло, Горчій Марія, Горчій Макс, Шийка Ева, Шийка Петро.
В. 365. Сухеня Андрій.
В. 367. Мельник Антін.
В. 368. Василюк Михайло, Василюк Анна.
В. 369. Коник Марія, Коник Іван.
В. 385. Бородай Йосиф, Бородай Анастазія, Ясинський Іван, Сирота Володимир, Алексійчик Наталія, Алексійчик Тихон.

### ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 25. Навроцький Микола.
В. 38. Андрушко Стефан.
В. 90. Мартинець Марія.
В. 96. Паховка Іван, Паховка Агата.
В. 143. Веселюха Параня.
В. 151. Фариняк Анна, Шабат Катерина.
В. 161. Стефанович Пелягія.
В. 179. Паращак Софія, Любчик Ілько.
В. 229. Лисик Катерина.
В. 277. Лата Ева, Лата Микола.
В. 295. Шпрох Ева.
В. 336. Сидорович Іван.
В. 341. Завінський Адам, Щерба Стефан, Щерба Семен, Степаник Антін, Шумейда Михайло, Звіджинський Володимир, Сивий Григорій, Петрик Антін, Остаф Семен, Осьо Микола, Фецачин Андрій, Добржанський Стефан, Базар Дмитро, Бахоровський Франко, Бахоровський Василь, Бендза Михайло.
В. 361. Шевчук Йосиф, Дуда Текля.
В. 370. Маланчук Мирослав, Маланчук Антін, Маланчук Катерина.

### ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Каня Татіяна.
В. 7. Гут Марія.
В. 8. Шевців Василь, Маковійчук Яків.
В. 9. Лагуна Йосиф.
В. 10. Погода Іван, Погода Марія, Хвалик Семен, Хвалик Фемя.
В. 12. Олекса Марія.
В. 16. Воколек Франко.
В. 17. Рапич Ольга, Бойко Теодор.
В. 29. Яношак Стефан.
В. 34. Качай Василь, Швець Іван, Швець Марта.
В. 37. Федунька Евдокія.
В. 40. Воложанська Анна, Воложанський Петро, Воложанський Іван, Воложанський Яків.
В. 41. Ропицька Юлія, Морозович Анастасія, Морозович Михайло.
В. 47. Брус Анастасія, Навроцька Марія, Музика Параня.
В. 58. Рудко Петро.
В. 64. Геречка Микола.
В. 65. Реєнт Андрій.
В. 68. Настин Василь, Настин Марія, Лонин Яків.
В. 73. Жарський Іван.
В. 78. Бончак Андрій, Торнавчик Антін.
В. 83. Стемплевич Йосиф.
В. 85. Шморгун Лев, Шляхтянчин Василь, Палагнюк Іван.
В. 86. Юфимюк Тихон.
В. 87. Нестор Іван.
В. 94. Гузар Володимир.
В. 95. Гіль Александер.
В. 98. Крупа Іван, Дудич Йосиф, Дудич Іван, Дудич Олена, Дудич Юлія, Дудич Татіяна, Крестинич Петро, Крестинич Луця.
В. 100. Клюса Олена.
В. 102. Чупак Андрій, Лучка Василь.
В. 103. Гарасимович Іван.
В. 104. Кащук Катерина, Гонімар Юрій, Савчак Андрій, Куртяк Йосиф, Ющак Марія, Ющак Федор.
В. 106. Малешко Микола.
В. 109. Скірчак Стефан, Скірчак Андрій, Саїк Михайло.
В. 111. Гораль Данько.
В. 113. Полоський Михайло, Гембіль Андрій.
В. 114. Зелінська Паранька, Зелінський Михайло, Войт Мілька, Войт Микола, Волошин Іван.
В. 116. Курдина Йосиф, Ткач Олена.
В. 121. Кісілевич Йосиф, Баран Данило, Баран Анна.
В. 126. Цицьо Микола.
В. 133. Кривицький Стефан.
В. 137. Пружняк Михайло.
В. 138. Олендер Антін, Ярошевська Анастасія, Ціжман Томко, Крепчук Ксенька, Шамрило Кондрат.
В. 139. Шмада Іван.
В. 142. Дорош Василь.
В. 147. Мендрик Ілько, Горбовій Петро, Радьо Катерина, Пельр Михайло, Криба Анна, Криба Іван, Джорджа Михайло, Змінка Семен, Рат Михайло, Кущак Олекса.
В. 151. Донська Анна, Гримач Марія, Дибач Настя.
В. 153. Палій Микола.
В. 156. Федорович Антін, Сабат Йосиф.
В. 157. Сулик Франко, Верещинський Адам.
В. 159. Федоришин Іван, Федоришин Стефанія.
В. 164. Сиса Остап.
В. 165. Басник Михайло.
В. 168. Гелета Григорій.
В. 170. Грабинський Олекса, Грабинська Юлія, Огоновський Володимир.
В. 177. Рекрут Анна, Рекрут Дмитро, Дутко Григорій, Рой Федор.
В. 178. Стечкович Марія.
В. 181. Суптельний Дмитро.
В. 182. Хомяк Анна, Закутинський Пилип.
В. 185. Олейко Юстина, Олейко Теодор.
В. 186. Когут Анна.
В. 187. Обаль Максим, Чайковський Ілько.
В. 193. Чумак Володимир, Чумак Марія, Тутко Микола, Тутко Сенька.
В. 200. Воргуль Василь, Веліканович Іван.
В. 209. Фицур Петро.
В. 217. Нищук Ілько, Нищук Анастасія, Шеремета Марія, Шеремета Іван, Гранковський Василь, Пригода Василь, Третяк Микола, Плюта Матвій, Пухер Іван, Пінковський Антін.
В. 219. Яворський Михайло.
В. 221. Мельник Розалія, Мельник Семен.
В. 222. Москалюк Олекса.
В. 225. Павлюх Василь.
В. 231. Луцишин Параскевія, Луцишин Василь, Бурковський Юрій.
В. 232. Дутко Марґарет, Сенько Олекса.
В. 234. Горінь Іван.
В. 237. Тиман Михайло.
В. 241. Барилюк Войтко, Барилюк Марія.
В. 245. Мартинів Анна, Мартинів Микола, Шеґеда Олекса.
В. 247. Лучишин Анна, Лучишин Стефан, Гук Теодор.
В. 255. Август Петро.
В. 266. Варшона Яків, Сивик Стефан, Дух Антоніна, Дух Іван, Вовнянка Василь.
В. 269. Петрик Софія, Петрик Стефан, Полянський Михайло.
В. 273. Гусак Стефан, Андрушків Микола.
В. 276. Міжуник Олена, Гладьо Михайло, Гладьо Анна, Крус Олена, Магник Теодор, Одеснович Михайло, Одеснович Марія, Кость Марія, Тер Михайло, Тер Ева, Фірич Марія, Кміть Катерина.
В. 278. Томко Іван.
В. 279. Корда Василь, Корда Параскевія.
В. 288. Бойко Стефанія.
В. 292. Філь Григорій, Гурський Михайло, Панько Іван, Лакомський Гнатко, Кус Іван, Рибак Михайло, Чубала Катерина.
В. 293. Орищин Іван, Дибак Лев.
В. 299. Вальницький Стефан.
В. 300. Гавриляк Петро, Гавриляк Софія, Макар Михайло, Макар Розалія, Малаховський Стефан, Роман Іван, Яцишин Юрій, Гладьо Михайло, Бігун Галя, Ричак Стефан.
В. 303. Куземчак Анна, Шафран Катерина, Пельо Софія.
В. 305. Козерецький Терентій.
В. 313. Барищук Андрій.
В. 316. Біназеска Анна.
В. 318. Чорна Параня, Кравчук Ксеня, Прийдун Анна.
В. 321. Малиновська Розалія, Смола Іван, Погожельський Володимир, Грицик Дмитро, Грицик Франка, Гереметь Татіянна.
В. 324. Луцик Яким.
В. 326. Михальчук Ефремій.
В. 332. Зубович Йосиф.
В. 340. Куречко Іван, Куречко Ірина.
В. 341. Маркевич Дмитро, Саврун Михайло.
В. 342. Бебкович Яків.
В. 343. Субота Марія.
В. 352. Щуригайло Стефан.
В. 358. Сушко Катерина, Туцька Софія.
В. 360. Присолипський Олекса, Присолипська Марія, Дзікунська Анна, Романик Марія, Хомяк Олена, Солоничний Дмитро.
В. 361. Ставчанська Марія, Ставчанський Мафтей, Озаранець Анна, Озаранець Володимир.
В. 365. Цесля Павло.
В. 367. Куцій Василь, Куцій Анастасія, Федоришин Іван, Лесів Федор, Коломиєць Анна, Коломиєць Тита, Рудий Терефон.
В. 368. Куцярська Текля, Куцярський Петро.
В. 370. Дерень Марія, Дерень Микола, Гаюк Катерина, Гаюк Іван, Вітовський Гаврило, Фидишин Петро, Вітовська Михаліна, Процька Анна, Процький Прокоп, Дикун Стефан.
В. 372. Ярема Анастасія.
В. 373. Репчак Катерина.
В. 383. Влох Михайло, Гінда Марія.
В. 385. Мандюк Петро, Зубрицька Текля, Зубрицький Антін, Дупей Анна.

### ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 22. Веселюха Параня, Куліковський Олекса, Куліковська Емілія.
В. 102. Сидорович Іван.
В. 110. Галандзій Микола.
В. 138. Лата Микола, Лата Ева.
В. 147. Шабат Катерина, Фариняк Анна.
В. 159. Лисик Катерина.
В. 189. Мартинець Марія.
В. 240. Паховка Агата, Паховка Іван.
В. 276. Стефанович Пелягія.
В. 336. Товарницький Василь.
В. 370. Навроцький Микола.
В. 373. Паращак Софія, Любчин Ілько.
В. 393. Сивий Григорій, Добржанський Стефан, Щерба Стефан, Щерба Семен, Свідженський Володимир, Бахоровський Франко, Бахоровський Василь, Бендза Михайло, Петрик Антін, Остаф Семен, Степаник Антін, Шумейда Михайло, Завінський Адам, Базар Дмитро, Осьо Микола, Фецатчин Андрій.

### ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 160. Париляк Микола.

### ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 38. Намісняк Дамян.
В. 78. Харовський Михайло.
В. 81. Біленький Яків, Пашкевич Блажій.
В. 102. Комес Параскевія.
В. 103. Кривень Василь.
В. 106. Сіменович Володимир.
В. 122. Проницька Анна.
В. 142. Раджиняк Іван ст.
В. 147. Лозинський Павло.
В. 163. Пашковська Анастасія.
В. 221. Худик Володимир.
В. 234. Кузьмінський Теодор.
В. 259. Кобилецький Йосиф.
В. 282. Матвіїв Карп.
В. 354. Генюш Ігнатій.
В. 367. Башта Олекса.

### ЗІСТАВЛЕННЯ:

| | |
|---|---|
| З початком червня 1932 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів | 20,401 |
| В місяци червні 1932 р. принято нових | 13 |
| В місяци червні 1932 р. принято наново | 148 |
| В місяци червні 1932 р. принято з переступними листами | 37 |
| Разом | 20,599 |
| В місяци червні 1932 р. суспендовано | 278 |
| В місяци червні 1932 р. відійшли з переступними листами | 34 |
| В місяци червні 1932 р. відійшли зі зворотами в готівці | 1 |
| В місяци червні 1932 р. померли | 17 |
| Разом | 330 |
| З кінцем червня 1932 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів | 20,269 |

### ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

| | | |
|---|---|---|
| В клясі Д. | на $ 100 | 8 |
| В клясі А. | на $ 250 | 363 |
| В клясі А.А. | на $ 500 | 5,455 |
| В клясі В. | на $ 750 | 828 |
| В клясі С. | на $1000 | 12,529 |
| В клясі В.В. | на $1500 | 283 |
| В клясі С.С. | на $2000 | 93 |

НОВІ РОДИ.

**Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі О- 500 | на $ 500 | 113 |
| В клясі О-1000 | на $1000 | 124 |
| В клясі О-1500 | на $1500 | 5 |
| В клясі О-2000 | на $2000 | 2 |
| В клясі О-2500 | на $2500 | — |
| В клясі О-3000 | на $3000 | — |

**Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі Р- 500 | на $ 500 | 82 |
| В клясі Р-1000 | на $1000 | 147 |
| В клясі Р-1500 | на $1500 | 4 |
| В клясі Р-2000 | на $2000 | 4 |
| В клясі Р-2500 | на $2500 | — |
| В клясі Р-3000 | на $3000 | — |

**Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).**

| | | |
|---|---|---|
| В клясі Е- 500 | на $ 500 | 133 |
| В клясі Е-1000 | на $1000 | 86 |
| В клясі Е-1500 | на $1500 | 4 |
| В клясі Е-2000 | на $2000 | 1 |
| В клясі Е-2500 | на $2500 | — |
| В клясі Е-3000 | на $3000 | — |
| | Разом | 20,269 |

## МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

### НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 38. Боляк Марта, Коваль Олена, Коваль Юлія.
В. 45. Веселик Іван, Карнав Марія.
В. 95. Мич Феня, Меч Христина.
В. 126. Дидів Володимир, Дидів Іван.
В. 200. Карпович Анна.
В. 211. Озимок Іван, Озимок Михайло.
В. 218. Бурій Павлина Е.
В. 234. Герета Евгенія.
В. 330. Бобак Володимир, Бобак Мальвина.
В. 352. Житник Йосиф.
В. 383. Козак Мирослава.

### ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 28. Костик Павло, Костик Петро, Костик Анастасія, Костик Марія, Костик Ева, Костик Олена, Костик Софія.
В. 48. Більська Вайолет, Більська Варвара, Більська Долорис.
В. 90. Камінець Салія, Камінець Марія, Камінець Ольга, Камінець Юстина, Камінець Роман, Камінець Іван.
В. 132. Любінецький Володимир.
В. 218. Стахура Павлина, Стахура Іван.
В. 229. Гоменчук Петро, Гоменчук Марія, Гоменчук Михайло, Литвак Кароль, Литвак Роман.
В. 234. Черчив Христина, Чечіль Стефан, Чечіль Петро, Чечіль Володимир, Чечіль Захарій.
В. 241. Стрик Ольга, Лотоцький Михайло, Лотоцький Василь, Лотоцька Стефанія.
В. 242. Оленич Олена, Оленич Петро.
В. 243. Бінав Едвард, Бінав Владислав, Бінав Брониcлава, Станкевич Марія, Станкевич Катерина, Станкевич Антошка, Станкевич Теодор.
В. 266. Бодак Ірина, Бодак Софія.
В. 276. Затхей Дмитро, Деленько Олена, Деленько Михайло, Деленько Марія, Цилюх Стефан, Цилюх Іван, Ліщина Йосиф, Ліщина Павло, Ліщина Михайло, Цилюх Марія.
В. 296. Лобур Марія, Лобур Андрій.
В. 300. Клим Едвард Іван, Клим Василь, Липка Марія, Липка Семен, Липка Софія.
В. 301. Думанчук Любов, Думанчук Володимир.
В. 320. Опар Іван.
В. 321. Лев Йосиф, Лев Анна, Лев Марія.
В. 324. Самбір Марія.
В. 338. Крицький Йосиф.
В. 352. Баран Александра, Баран Йосиф, Баран Теодор, Баран Софія.
В. 363. Гумин Стефанія, Гумин Анна.
В. 364. Лопушанський Мирослав.
В. 369. Коник Стефан.
В. 385. Алексійчик Павло, Алексійчик Зеновія, Алексійчик Сергій, Бородай Франко, Бородай Анна, Бородай Михайло.

### ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 96. Пахолка Джені.
В. 161. Стефанович Б. Теодосій, Стефанович Анна Емілія, Стефанович Олена Емілія.
В. 229. Лисик Емілія, Лисик Василь, Лисик Марія.
В. 301. Вавричук Емілія, Вавричук Василь.
В. 336. Сидорович Петро.
В. 631. Шевчук Богдан, Шевчук Катерина.

### ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 3. Курдила Марія, Курдила Анастасія, Курдила Юлія, Курдила Ева, Курдила Іван, Світич Михайло.
В. 7. Рось Франка, Рось Аделя, Рось Елисавета, Рось Анна, Рось Олена, Мельник Ірина, Мельник Стефан, Мельник Михайло, Мельник Олена, Мельник Петро.
В. 10. Погода Олекса, Погода Текля, Погода Ольга, Погода Емілія, Погода Олена, Погода Тадеуш, Маріяш Володимир.
В. 29. Блюй Теодор, Блюй Михайло.
В. 34. Швець Стефан.
В. 38. Полянський Іван, Танчак Марія, Лапичак Марія.
В. 44. Шевчук Петро, Шевчук Стефан, Шевчук Марія, Шевчук Ілько, Шевчук Теодор, Шевчук Іван.
В. 47. Навроцький Іван, Навроцький Микола.
В. 53. Шабатура Ілько, Шабатура Марія.
В. 58. Романяк Леон.
В. 65. Гавраняк Павло.
В. 73. Лободяк Мирослава, Лободяк Іван, Жарський Йосиф.
В. 83. Януш Олена, Януш Катерина, Гельнер Павлина, Гельнер Петро.
В. 85. Шляхтянчин Леон, Шляхтянчин Василь, Шляхтянчин Йосиф Шляхтянчин Марія, Шляхтянчин Михайло, Шляхтянчин Петро, Паращак Катерина, Паращак Павло, Паращак Марія, Паращак Анна.
В. 91. Плекан Роман, Плекан Геня Плекан Аполонар.
В. 95. Гіль Стефанія, Гіль Мирослав Гіль Павло.
В. 96. Ничай Микола, Ничай Іван, Ничай Йосиф, Ничай Марія.
В. 98. Поврозник Павло, Дудич Петро, Дудич Марія, Дудич Михайло Дудич Іван, Крестинич Олена.
В. 99. Зварич Іван, Зварич Ілько.
В. 100. Клиса М. Розалія, Клиса Іван, Клисак Теодор, Клисак Михайло.
В. 102. Василь Йосиф, Чупак Марія, Чупак Олена.
В. 103. Гарасимович Теодор, Гарасимович Михайло.
В. 104. Рудик Станислав, Ющик Іван.
В. 109. Скірчак Ева, Скірчак Марія. Скірчак Микола, Скірчак Параскевія, Скірчак Олена, Скірчак Анна, Скірчак Текля.
В. 114. Зелінська Йосифа, Зелінська Катерина, Зелінська Марія, Войт Анна, Войт Стефан, Войт Марія, Войт Софія, Войт Йосиф.
В. 116. Ткач Андрій.
В. 120. Перун Стефанія, Перун Стефан.
В. 121. Баран Ольга, Баран Катерина, Баран Юлія, Баран Софія, Баран Марія.
В. 128. Микитка Іван, Микитка Розалія, Микитка Михайло.
В. 132. Лісовська Марія, Лісовська Анна, Нестор Йосиф, Волос Марія, Волос Катерина, Парада Олекса, Нарада Марія, Парада Елінора, Юсик Іван.
В. 147. Радьо Теодор, Радьо Василь, Рад Іван, Рад Петро.
В. 151. Гримач Йосиф, Гримач Ольга.
В. 164. Лильо Микола, Лильо Михайло, Лильо Анастасія, Лильо Катерина, Лильо Марія.
В. 169. Іванишин Йосиф, Іванишин Павло, Іванишин Володимир, Іванишин Микола, Іванишин Анна.
В. 177. Рекрут Марія, Рекрут Олена, Рекрут Евгенія, Рекрут Елисавета Анна, Рекрут Ольга.
В. 181. Сулима Анна, Сулима Елисавета.
В. 182. Кмет Анна, Хомяк Марія.
В. 193. Чумак Володимир, Чумак Василь.
В. 196. Заруба Стефанія, Заруба Анна.
В. 206. Кінаш Пелягія, Кінаш Іван, Кінаш Анна, Кінаш Марія, Кінаш Павло, Кінаш Стефанія.
В. 213. Сомик Катерина, Сомик Стефанія, Сомик Анна.
В. 214. Шуба Марія, Дорош Анна, Дорош Марія.
В. 217. Стадник Ольга, Стадник Омелян, Швець Іван, Швець Ольга, Швець Дмитро, Семчишин Марія, Шевчук Анна, Шевчук Магда, Шевчук Юрій, Шевчук Теодор, Шевчук Роман, Шевчук Софія, Шевчук Дмитро, Шевчук Олена, Нищук Анна, Нищук Марія, Нищук Ксеня, Гривняк Іван, Гривняк Ольга, Гривняк Василь, Гривняк Анастасія, Пастущин Анна.
В. 231. Курило Стефан, Курило Йосиф, Курило Іван, Курило Катерина.
В. 234. Скоренька Емілія, Скоренька Олена, Скоренький Олекса.
В. 242. Мазур Михайло, Мазур Анна.
В. 243. Мишкевич Олена, Мишкевич Григорій, Мишкевич Павлина, Мишкевич Стефанія.
В. 245. Юзва Анна, Юзва Михайло, Юзва Марія, Юзва Петро, Юзва Семен.
В. 247. Ліщинський Іван.
В. 253. Людкевич Михайло.
В. 255. Август Йосифа, Август Михайло.
В. 259. Москалик Мирослав.
В. 263. Паньків Софія.
В. 269. Петрик Богдан, Петрик Анна, Петрик Теодор, Петрик Іван, Петрик Петро, Петрик Михайло.
В. 276. Фірич Олена, Фірич Стефан, Фірич Марія, Бабяк Михайло, Бабяк Анна.
В. 293. Хапенчук Анна.
В. 294. Федірко Анастасія, Федірко Ольга, Федірко Стефанія.
В. 296. Василик Андрій, Василик Павло, Василик Михалина, Василик Василь, Василик Михайло, Василик Іван, Василик Юлія, Василик Марія, Зелінська Іванна.
В. 300. Олексюк Катерина, Крупняк Теодор, Крупняк Марія, Крупняк Михайло, Гладьо Михайло.
В. 307. Аркатин Йосиф, Аркатин Петро.
В. 308. Селяник Франко, Селяник Михайло.
В. 312. Наземич Іван.
В. 318. Чорній Мирослав.
В. 321. Грицик Михайло, Грицик Онуфер, Грицик Анна, Грицик Йосиф, Грицик Іван.
В. 324. Люцик Йосиф, Люцик Анна.
В. 326. Гнатко Іван, Гнатко Василь, Гнатко Олена, Гнатко Ольга, Гнатко Йосиф, Гнатко Юлія, Гнатко Володимир, Гнатко Анна, Сворень Василь, Сворень Михайло, Гуральчик Станислава, Гуральчик Володимир, Гуральчик Олена.
В. 332. Кульчицький Петро.
В. 336. Сич Стах.
В. 341. Вожна Павлина, Вожний Михайло, Кіба Анна, Кіба Розалія, Кренціглова Андрій.
В. 342. Бобкович Михайло, Дмитрів Марія, Дмитрів Микола.
В. 345. Грубрин Богдан.
В. 360. Ставоровський Дмитро, Ставоровська Софія.
В. 361. Балас Катерина, Озаранеч Володимир, Озаранеч Стефанія.
В. 363. Луцишин Катерина, Луцишин Анна.
В. 364. Стойка Анастасія, Стойка Ольга, Стойка Анна.
В. 367. Коломиєць Стефан, Коломиєць Анастасія, Коломиєць Розалія, Коломиєць Марія, Коломиєць Іван, Коломиєць Михайло.
В. 385. Зубрицька Марія, Мандюк М. Ірина, Мандюк Володимир, Зубрицький Михайло, Зубрицький Володимир, Зубрицький Йосиф, Зубрицький Іван, Мельниковський Теодор.
В. 400. Малиць Йосиф, Малиць Михайло.

### ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 102. Сидорович Петро.
В. 159. Лисик Емілія, Лисик Василь, Лисик Марія.
В. 240. Пахолька Дженій.
В. 276. Стефанович Теодор, Стефанович Емілія, Стефанович Анна.

### ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 93. Свідер Петро.
В. 137. Колодруб Стефан, Вересюк Михайло.
В. 234. Кобрин Анна.

### ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 366. Гніздор Елсі, Гніздор Марія.

### ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 30. Бат Марія.
В. 42. Букатчук Іван.
В. 104. Пастушак Розалія.
В. 155. Ковальчук Йосифа.
В. 297. Шелестяк Михайло.

### ЗІСТАВЛЕННЯ:

| | |
|---|---|
| З початком червня 1932 р. було в У. Н. С. дітей членів | 12,833 |
| В місяци червні 1932 р. принято нових | 18 |
| В місяци червні 1932 р. принято наново | 83 |
| В місяци червні 1932 р. принято з переступними листами | 12 |
| Разом | 12,946 |
| В місяци червні 1932 р. суспендовано | 303 |
| В місяци червні 1932 р. відійшли з переступними листами | 8 |
| В місяци червні 1932 р. відійшли зі зворотом готівки | 2 |
| В місяци червні 1932 р. відійшли до повнолітних членів | 4 |
| В місяци червні 1932 померли | 5 |
| Разом | 322 |
| З кінцем червня 1932 р. в У. Н. Союзі було дітей членів | 12,624 |

### ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

| | |
|---|---|
| В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки | 11,220 |
| В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки | 1,404 |
| Разом | 12,624 |
| З кінцем червня 1932 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених | 32,893 |

### У В А Г А

**[illegible]стру кождий відділовий урядник [illegible]лен Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.**

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць червень 1932 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (липня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця липня 1932 року, то в серпні 1932 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци червні 1932 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосились до іншого правоістнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци липні 1932 р., бо на другий місяць, то є в серпні 1932 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

**І. Каштанюк, гол. рек. секр.**

## МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться у вівторок 19 липня, точно в годині 7.30 ввечір в галі де звичайно. Конечністю є кождого члена бути на цім мітінґу бо є багато важних справ до вирішення. Уряд і контр. комісія дасть звіт за пів року. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, а коли не можуть, хай прийдуть і повідомлять братство, бо в противнім разі будуть суспендовані. Пригадується тим членам, котрі не були на пікніку, щоби сповнили свій обовязок після ухвали, бо інакше не прийметься розмету. Член, не явившийся на мітінґу без важної причини заплатить 2 дол., а урядник 3 дол. кари. Котрий з членів не послухай цего, та з ним поступиться після цього оголошення. — Мих. Бінашевський, предс. А. Іванів, секр.

# РОЛЯ ЖІНКИ В ГРОМАДСЬКІМ І ПОЛІТИЧНІМ ЖИТТІ ІНШИХ НАРОДІВ ТА НА УКРАЇНІ

(Доповідь прочитана Оленою Фенчинською на Жіночім Конґресі в Ню Йорку, Н. Й. 29—31 травня 1932 р.).

Старий, патріярхальний погляд ставить жінку нижче від мужчини. Та це й зрозуміло для старої доби історії всіх народів: жінка все була фізично слабша. Через свої особливости фізіольоґічні (родження дітей) жінка потрібувала охорони з боку сильнішого — мужчини. Жінка мусіла взяти на себе повинність доглядати дітей, порядкувати в хаті, працювати на городі. Мужчина полював, ходив у далекі походи. **З цих причин фізичної нерівности виросла нерівність суспільна. Жінка на початку культурного розвитку людства й майже до наших днів не мала рівноправности з мужчиною.**

Звичайно у ріжних народів були свої відміни цього правила. Але загалом це так. **Коли ми заглянемо в біблію, то побачимо всюди погляд на жінку, як на служницю. Вона повинна дбати про господарство** свого чоловіка й тільки своєю працею заслугує пошану від мужа та від чужих.

У біблії ніде не згадується про любов між мужчиною та жінкою в сучаснім розумінню того слова. Східні народи були многоженцями, в цьому виявлялося нижче суспільне положення жінки. В Авраама була жінка Сара, але була ще й друга Агар. У Якова було теж дві жінки — Рахиль і Лія, а може й більше.

**Ось ідеал почесної жінки, що його малює біблія:**

„Хто знає порядну жінку? Ціна їй дорожча над перли. Серце мужове певне її й не малий з неї прибуток. Платить вона добром йому, а ніколи злом, поки його віку. Дбає про льон та про вовну й охоче працює власними руками. Встає в досвіта, домашнім роздасть їжу, а дівкам роботу. Садить винаградник. Бачить, що праця чесна й добра, а тому світло в неї не гасне й до пізної ночі. Простягає руки свої до прядки й пальці її беруть веретено. Не боїться, що родині буде холодно, вся родина має подвійну одежу. Робить собі килим... Принада річ не певна, пишна врода — річ минуща. Богобоязлива жінка — от кого хвалити треба (Соломонові Притчі, 31).

З поступом культури жінки собі здобували ширші права, але ніде ці права не були великі. **В старовинній Греції аж до приходу християнства було фактично многоженство** (поліґамія). Були „законні" жінки, що жили замкнено в своїй хаті (ойкос). Це були жінки, як тоді говорилося „для народження дітей". Ці жінки не брали участи в громадськім житті. Окрім своїх мужів ці жінки ні з ким з мущин не могли стрічатися, ні розмовляти. Але мужчини в Греції знали також і інших жінок. Це були гетайри (товаришки). Між ними було багато добре освічених жінок, які не йшли заміж, мали собі приятелів навіть між визначними грецькими політиканами та діячами. Відомо, що грецький політичний провідник Переклес (500—429 р. перед Різдвом Христовим) мав приятельку гейтару Аспазію, з якою радився в найважніших державних справах. В старому Римі жінка не була так придавлена суспільною нерівністю, як в Греції.

Коли ми майже не зустрічаємо у Греків жіночих імен в політичній історії, то **в Римі бачимо цілий ряд жінок, що грали в життю Риму видатну ролю.** В римських леґендах оповідається про Люкрецію, жінку Тарквінія Колятина. Вона не пережила свого знеславлення сином царя Таквінія Гордого й кінчила самогубством. Після її смерти вибухло в Римі повстання проти царя й Рим став після того републикою. В звязку з цим установлений в Римі празник Реґіфуґіем — втеча короля. **В біблії відома історія прегарної Юдити, яка добровільно пішла до асирійського начальника Олоферна, щоб уратувати своє рідне місто. Слаба жінка, вона відважилася відрубати голову ворогові свого народу його власним мечем.**

Отже не зважаючи на нерівноправність, жінки в ріжних народів у старинні часи грали з успіхом видатну ролю в суспільнім життю. **Хто не знає славної Клеопатри, еґипетської цариці (51—31 рік до Р. Хр.)? Кому не відомі леґендарні імена прегарної Олени, задля якої Греки й Троянці вели між собою війну 10 років!**

**У ґерманських та славянських народів,** що оселилися після народження Христа подекуди і в межах світової римської держави, **жінка не була так пригноблена, як у тодішніх Греків та Римлян. Але й між цими народами нагромадження багацтв збільшило нерівність між мужчинами та жінками.** За доби февдалізму жінка хоч і була шанована, як „прегарна дама", за честь якої її муж-лицар готовий був умерти, але тільки вона мала повинність бути вірною своему чоловікови. Мужчина цього обовязку не мав. **Християнство,** запозичене зі Сходу, **нерівність жіноцтва у Славян та Германців тільки збільшило,** освятивши підрядне положення жінки авторитетом церкви. „Жона нехай боїться мужа", ці слова ввійшли навіть в обряд вінчання.

З бігом часу всеж жінки в державах західної Европи здобули собі хоч не правно, так фактично ширші права. Особливо з часу відродження (ренесансу або рісорджіменто) **в Італії в 14—15 століттях зявляється цілий ряд жінок що зрівнялися своєю освітою з мужчинами. Вперше в історії людства в італійських університетах бачимо в той час жінок на** професорських катедрах.

(Дальше буде).

---

Комірник зголошується в господині:

— Я дуже перепрошую, та вчора мав я ще пів фляшки горівки, а нині бачу, вона вже порожна. Я рад би знати, хто то випив? Пані не знають?

— Знаю. Я сама! — відповідає господиня грізно. — Не стерплю алькоголю в моїй хаті та прошу собі затямити це!

# ЯК ГОРОБЦІ ДІСТАЛИСЯ ДО АМЕРИКИ.

Ще в 1850. році не було в Америці ніодного горобця. Кілька літ по черзі, саме в той час, заподіяли ґусільниці величезні шкоди по садах і полях, тому кольоністи пригадали собі того пажеру зі Старого Краю, який скоро винищив би ті міліярди шкідників. Та горобця не було ні на лік. Тому управа Бруклінового заведення подбала про те і ще того самого року привезла вісім пар горобців із Европи. На жаль горобці ті погинули з невідомих причин. В 1852. році привезли більшу скількість горобців з Анґлії, їх через зиму добре кормили й доглядали, самособою в теплій хаті. На весну 1853. року пустили їх на волю на цвинтарі Ґрінвуд і тут дуже скоро розмножилися. В 1875. році бачили перших горобців на вулицях міста Гемілтона, а одно звідомлення земельного уряду з тих часів говорить про горобців і називає їх „пошестю". Філаделфія на власну руку привезла горобців. У 1869. році кинулися такі страшні ґусільниці, що знищили не лише поля й сади, а обгризли теж молоді галузки та пожерли листя з усіх довколичних лісів. Тоді міська рада ухвалила післати в Анґлію одного чоловіка, який своїм фаховим званням заручив би, що доставить у добрім стані до Америки ціле стадо горобців. Вибір упав на Джана Х. Бредлея, який жив на передмісті Джерментавну. Ще нині оповідають, що Бредлей доставив до Америки тисячу пар горобців. Ґусільниць уже не було, а пажирливі горобці розмножувалися міліонами. Є ще й Брледлеєва хата, в якій був він примістив свій транспорт горобців. І нині ця хата називається „Спаров Джек Гавз", а памяткова таблиця увіковічнює переказ про його горобців.

---

— Ох, які тяжкі часи! Як так дальше піде, то мусітиму мій персонал зредукувати до половини!

— Йой! Як мені хочеться сміятись! То ти сидів би в кримінали за це!

— Чому?

— Таж ти мусів би перерізати на двоє твою тайпрайтерку!

—o—

У лікаря „чудотворця": — Я ставлю діяґнозу з очей пацієнта. Ваше ліве око каже мені, що ви нездужаєте на подразнення сліпої кишки.

— Пане докторе, то неможливе! Поперше, сліпої кишки я вже не маю, бо мені її зоперували тому три роки, а подруге, це моє ліве око скляне, бо правдиве я втратив в автомобілевій катастрофі!

—o—

Одна старша пані, велика дивачка, захоріла. Лікар записав їй прочищуюче лікарство. Вона боялася зажити лікарство. Колиж лікар став переконувати її, що може спокійно зажити, що не зашкодить їй нітрохи, вона сказала:

— Добре, пане доктор, я годжуся зажити це лікарство, та наслідки його хай спадуть на вашу голову.

**В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".**

# PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

## CENTENIAL STAGING WATER EVENTS TODAY

The bright costumes of Ukrainian adorned the stage during the Friday afternoon program, as members of the Buffalo community staged a wedding party as it might be seen in the shadow of the Carpathians. The bride and bridgroom danced blithely to the stirring strains of native music and a great chorus sang folk songs.

A rainbow that appeared in the eastern sky last night, while the Ukrainian group was performing on the stage, was so attractive that it won special mention from the announcer.

Ukrainian songs and dances by performers clad in native costumes followed and provided a pleasant half-hour of entertainment.

(Buffalo Times, July 9, 1932).

---

**Бреши та міру знай.**

**Приїзжий:** Кажуть, що тут зимою страшні морози.

**Місцевий:** Дуже холодно було тамтої зими. Ви бачили Лінколнів памятник із рукою на голові малого ніґра. То тамтої зими було ще холодніше й Лінколн сховав руку в кишеню, щоби не відморозив собі її.

---

**ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.**

# ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ